

de SAAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

De Levensvorst

ds. C.A. van Dieren, Uddel

David, de man naar Gods, hart heeft Zijn raad uitgediend. Nog één keer geeft de Heilige Geest hem een profetisch vergezicht. Daarin ziet hij de heerlijkheid van het vrederijk van Salomo. Bovenal ziet hij het zegenrijke vrederijk van Christus.

► **En Hij zal leven.**

Psalm 72:15a

Met name de staat van Zijn verhoging wordt hier bezongen. Wie worden in Psalm 72 toch de onderdanen van dit rijk genoemd? Ellendigen des volks, nooddriftigen, verbrijzelden door de verdrukker. Allen die geen helper hebben. Kent u gepaster namen voor de paaskerk? Een bitter wenende

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE NUNSPEET

Na enkele jaren weekdiensten te hebben belegd, ontstaat er in 1922 in Nunspeet een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Elspeet. De eerste jaren komt men bijeen in het Verenigingsgebouw aan de Harderwijkerstraatweg, waarna men

uitwijkt naar de villa van diaken J.M. Vos aan de Stationsstraat. Op 25 mei 1933 neemt ds. J. Fraanje echter een nieuw kerkgebouw (met 350 zitplaatsen) aan de Brinkersweg in gebruik. Hij spreekt daarbij over Jesaja 52:13. Op 15 augustus van hetzelfde jaar volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. In 1958 wordt het aantal zitplaatsen uitgebreid tot 600 en in 1969 tot 720. Negen jaar later wordt het kerkgebouw vrijwel volledig vernieuwd, waarbij er naast de 1250 zitplaatsen ook enkele zalen worden gerealiseerd. In 2001 komen er nog 650 zitplaatsen en enkele zalen bij. In 2023 worden er opnieuw enkele zalen bijgebouwd en krijgt men een eigen parkeerterrein. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Wat zijn deze stenen?' Het aantal belijdende leden bedraagt 1360, het aantal doopleden 1085.

Petrus. Een door ongeloof gebonden Thomas. Een Maria Magdalena uit wie zeven duivelen uitgeworpen waren, maar nu zonder haar Heere omzwerft. Een Kleopas met zijn naamloze vriend die onverstandig zijn en traag om te geloven.

Kom, zeg het eens, zou u zich onder dit gezelschap thuis voelen? Zou Pilatus er te vinden zijn of Kajafas? Zouden die weten wat het is buiten Jezus geen Helper te hebben? De paaskerk had juist in de laatste dagen zoveel onderwijs, zegen en beloften van hun Meester mogen ontvangen. Maar het ontbrak hen aan licht, ze misten de beoefening van het geloof, daarom treurt de liefde en kwijnt de hoop. Hij had beloofd: 'Ik leef en gij zult leven'. Maar daartoe moesten ze met Christus gekruist worden en zelf het leven verliezen.

Liefgehad van eeuwigheid

De Levensvorst leeft echter juist voor zulken. Wie zal de liefde uit kunnen spreken waarmee Hij hen van eeuwigheid heeft liefgehad. Daarom heeft Hij hun leven, dat niet anders dan een gestadige dood was, uit Maria aangenomen. Met één doel, om het af te leggen toen het door Gods recht werd geëist. Hoe lief had Jezus de eer en het recht Gods. Maar ook, hoe lief had Hij de Zijnen. O bittere, onuitsprekelijke dood. Ten volle onderging Hij de geestelijke dood in Zijn helse lijden. Ten volle onderging Hij de eeuwige dood in de totale Godverlatenheid. Maar ook de lichamelijke dood was Zijn deel. Vrijwillig legde Hij Zijn leven af voor Zijn schapen. Hiermee voldeed Hij volkomen aan Gods eisend recht. Hij deed echter meer. Hij bracht ook het leven aan door dadelijke gehoorzaamheid aan de wet. Zo legde de Levensvorst de grondslag in Zijn bloed voor Zijn Koninkrijk. God heeft niets meer te eisen van degenen die in Christus Jezus zijn. De paaskerk heeft in het lege graf mogen blikken. Ze hebben mogen horen dat Hij

gekruid wás. De dood verslonden tot overwinning. Het leven aangebracht. Zulke mensen hoeven dan toch niet meer te treuren? Daar begrijpt de tijdgelovige niets van. Die redt er zichzelf mee. Maar ze hebben niet in de gaten dat ze juist de eerkroon van de Levensvorst ontnemen. Want dit is de troost van Psalm 72 en van Pasen, dat Jezus niet alleen Middelaar van verdienste is, maar ook van toepassing. Zonder deze toepassing waren ze allen met Pasen omgekomen van verdriet en gemis. Maar Hij zal leven.

Hij is de Redder van de ellendigen en nooddriftigen.

Dat is onvergankelijk. De wereld zou Hem niet meer zien, maar Hij vervult met Pasen: Maar gij zult Mij zien. Des te heerlijker zal dat geloofs-zien worden, wanneer ze ingeleid worden in de verdere trappen van Zijn verhoging.

Zijn levensrecht

Zo oefent de Levensvorst met Pasen Zijn levensrecht voor Zijn ellendigen en nooddriftigen uit. Wat een wonder als de Heilige Geest leert dat ik in Adam het levensrecht voor God verloren heb en het vonnis van de dood rechtvaardig overblijft. Of u nu de vrouwen of de discipelen beziet, ze hadden door Zijn bediening veel mogen ontvangen. Maar in het licht van de eeuwigheid was het geen betaling.

Gelukkig wie het mag leren, want dan is alles buiten Jezus de dood. Dat is de kortste weg naar het leven in Jezus. Want Hij zal leven. Hij is

de vervulling van Psalm 72. Hij is de Redder van de ellendigen en nooddriftigen. Hij zocht ze op en weet wie en waar ze zijn. Dat is de onveranderlijke liefde van de levende Koning van Pasen. Hij schenkt hun het leven. Hij brengt de kwitantie ondertekend met Zijn bloed uit het hemelse gerechtshof mee. Hij verbreekt alle banden van ongelof. Hij deelt de vrede mee, ook aan Thomas. Hij zal leven om met hen te zijn, al de dagen tot aan de voleinding der wereld. Deze Levensvorst draagt de sleutels van de dood en de hel. Zo zullen zij leven onder Zijn koninklijke bescherming.

Van zee tot zee

Maar Psalm 72 breidt de heerlijkheid van deze Paasvorst verder uit. Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde. Hij leeft om ze van daar te halen.

Misschien zitten daar uw kinderen wel, voor wie het hopeloos schijnt. Bij deze Koning is niets te wonderlijk. Hij laat Zijn Woord als gering zaad uitstrooien, maar de oogst zal ruisen als de Libanon. Dit zal van geslacht tot geslacht voortgaan. Zij zullen U vrezen. Uit dorre plaatsen zullen ze komen. Zijn vijanden zullen het stof lekken. Zien we op de wereld: zij zal sterven. Ze haast zich naar het rechtvaardige oordeel. En hoe aangrijpend zal dat zijn als wij dan op zo'n grote zaligheid geen acht gaven en als we nooit voor deze Koning bogen, Die leeft om ons nu nog genadig te zijn. Maar voor allen die Zijn verschijning lief kregen leeft Hij. Zo wordt in Hem eeuwig vervuld: 'Ik leef en gij zult leven'. Zo zullen zij allen met David instemmen: Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet. En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid, en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld. Amen, ja amen. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

B

BEKENNEN VAN ONGERECHTIGHEID

Onder de letter B vind ik nog een benaming die het geloof aanduidt: 'bekennen van ongerechtigheid'. Het uitgangspunt is Psalm 32:5 en Jeremia 3:13. Ik weet goed dat beide teksten betrekking hebben op een zuivere en oprechte bekering van de zondaar tot God, op een bekering die blijk geeft van boetvaardigheid over alle zonden, met een hartelijk en diep leedwezen daarover en een eerlijk voornemen in het binneste om God voortaan met heel zijn hart en ziel en alles wat in hem is te gehoorzamen. Maar tegelijkertijd bedenk ik dat de Heere de vergeving van de zonde en de rechtvaardigmaking hieraan verbindt. Ik realiseer mij ook dat het geloof het begin is van deze werkzaamheden in de ziel, ja, er geheel en al mee verweven is. Daarom zal niemand het mij kwalijk nemen dat we de geloofswerkzaamheden onder deze benaming behandelen.

Hiervoor heb ik de woorden van Psalm 32 gekozen uit het tweede gedeelte van vers 5, omdat 'bekennen' en 'belijden' van de overtredingen hier hetzelfde betekent. Ik betrek er ook het eerste gedeelte van vers 6 bij: "Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de HEERE; en Gij vergaaf de ongerechtigheid mijner zonde. Sela. Hierom zal U een ieder heilige aanbidden in vindenstijd". Deze woorden zullen we wat uitvoeriger behandelen; ze zijn immers een uitnemende bron en een voorbeeld voor vrome overpeinzing, maar vormen ook een fundament om alle belaste en met schuld beladen zondaren en zondaresen te bemoedigen. ▶

- Wij zien in de woorden van de tekst twee belangrijke onderdelen. In het eerste (1) laat de psalmdichter ons zien dat hij een heel goed voornemen heeft, en dat daarop (2) een grote weldaad volgt: 'Ik zeide: Ik zal belijdenis doen van mijn overtredingen voor de HEERE. En Gij vergaaf de ongerechtigheid mijner zonde. Sela.'

1. Een goed voornemen

De psalmdichter laat eerst horen wat zijn voornemen is: 'Ik zeide: Ik zal belijdenis doen van mijn *overtredingen* voor de HEERE'. Hij spreekt over zijn overtredingen, in het meervoud. Hij rekent zich die persoonlijk aan, want hij spreekt over 'mijn overtredingen'. Het Hebreeuwse woord 'peschang' betekent 'afwijking', 'overtreding', en vooral 'in opstand komen' of 'rebelleren'. Dat blijkt uit andere plaatsen waar dit woord gebruikt wordt, zoals in 1 Koningen 12:19: 'Alzo vielen de Israëlieten van het huis van David af, tot op deze dag'. Dat wil zeggen dat zij de verbondsverplichting om zich aan het huis van David te onderwerpen, verwierpen en ertegen in opstand kwamen. We zien dat dit woord ook gebruikt wordt in Amos 1:9, waar de opstand van het ene volk tegen het andere wordt aangegeven. Daarbij wordt een verbond verbroken. Dit is ook de reden dat de zonden van de *heidenen* tegenover God in het Woord des Heeren - voor zover wij kunnen nagaan - nooit met dit Hebreeuwse woord 'peschang' worden aangeduid. Maar de zonde van Adam wordt zo wél genoemd; zie Hosea 6:7 en Romeinen 5:14.

Als David dus over zijn overtredingen spreekt, geeft hij - zoals we vanuit de betekenis van het grondwoord zagen - aan dat zijn zonden de zonden zijn van een verbondskind dat het juk van de schouders werpt. Deze manier van spreken is ontleend aan het beeld van wilde ossen die niet onder een juk willen lopen, maar van de vrijheid willen genieten. Zo wilde ook Efraïm in vrijheid zijn eigen gang gaan.

► wordt vervolgd

Van Heidelberg naar Westminster

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

In het troostboek uit Heidelberg is ons veel gegeven. In een tijd waarin ieder maar uit de Schrift neemt wat hem/haar goeddunkt, kunnen we op ons troostboek niet zuinig genoeg zijn.

Onze liefde voor de Heidelberger moge ook blijken uit de manier waarop we dit Schriftgebonden onderwijs overdragen aan de jonge generatie. Van het begin tot het einde biedt deze catechismus de kerk al eeuwenlang onderwijs en troost. Aan het einde houdt de Heidelberger ons de uitleg van het volmaakte gebed voor. In de Zondagen 45 tot 52 krijgen we immers gebedsonderwijs, want het leven der genade wordt gestempeld door het gebod en het gebed. Graag willen we dit met elkaar delen.

De catechismusprediking vraagt steeds weer om zorgvuldige voorbereiding. Bij het zoeken naar nieuwe bronnen stuitte ik op de verklaring van het 'Onze Vader' in de Grote Catechismus van Westminster. *)

Heidelberg en Westminster

Wat doet het goed om de wezenlijke overeenstemming tussen Heidelberg (1561) en Westminster (1643) vast te kunnen stellen. Dat kan ook niet anders, gezien de trouw waarmee naar de Schrift wordt geluisterd. Dat blijkt uit de talrijke Schriftverwijzingen, maar ook uit de warme, bevindelijke toon van beide geschriften. Laat niemand mij vragen aan welke van de twee ik meer gehecht ben. Dat is eenzelfde vraag als of ik meer

van mijn vrouw of van mijn dochter houd. Het is niet erg om te constateren dat ze niet allebei precies hetzelfde zijn. Tussen beide catechismi is wel enig verschil waar ik graag op wil wijzen. Dat betreft de wijze waarop de Westminster iedere keer de uitleg van elk van de zes beden begint. Voordat wordt verklaard wat we in elke bede *vragen*, begint de Westminster met: 'In deze bede erkennen wij...'. Het gaat hier om de erkenning van onze schuld en zonde. Wanneer we het 'Onze Vader' bidden, belijden we dus allereerst schuld. Als deze zelfkennis in het licht van Gods volmaaktheden onze levenspraktijk is, zullen we het volmaakte gebed niet zo gemakkelijk misbruiken, laat staan zielloos afrafelen. Het vraagt om de doorléving van de woorden. Wéten we wat we zeggen? Verstaan we wat we bidden?

Woorden en zaken

Van elk van de zes beden laten we nu volgen hoe de uitleg begint. Het vraagt om aandachtige overdenking, al lezend, hopelijk vervolgens al biddend. Het gaat om het volmaakte gebed dat slechts Eén ons kan leren. Hij Die wél kan bidden, en Die ons de woorden wil voorzeggen en de zaken wil voorbidden. Dat wil Hij doen voor mensen die niet weten te

bidden gelijk het behoort, die steeds niet verder komen dan: 'Heere, leert U ons bidden', leert U ons zó bidden, uit de diepte van onze ellende en van verootmoediging. Lees maar mee.

Wij erkennen

In de *eerste* bede, 'Uw Naam worde geheiligd', *erkennen* we de volslagen onmacht en onwil die in ons en in alle mensen aanwezig is om God op de juiste wijze te eren.

In de *tweede* bede, 'Uw Koninkrijk kome', *erkennen* we dat wij zelf en het hele menselijke geslacht van nature in de macht van de zonde en satan zijn.

In de *derde* bede, 'Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde', *erkennen* we dat wij en alle mensen van nature geheel onbekwaam en onwillig zijn om de wil van God te kennen en te doen. Bovendien zijn wij geneigd om tegen Zijn Woord in opstand te komen, tegen Zijn voorzienige leiding te klagen en te murmureren en volkomen bereid te zijn om de wil van het vlees en van de duivel te doen.

In de *vierde* bede, 'Geef ons heden ons dagelijks brood', *erkennen* we dat we in Adam en vanwege onze eigen zonde ons recht op alle uiterlijke zegeningen van dit leven hebben verspeeld. Het zou ons verdiende loon zijn als God ons die zegeningen geheel zou onthouden en ze tot een vloek zouden worden. Tegelijkertijd

De catechismus-prediking vraagt steeds weer om zorgvuldige voorbereiding.

erkennen wij dat de uiterlijke zegeningen van dit leven op zichzelf niet in staat zijn om ons te onderhouden en ze ook niet onze eigen verdienste zijn. We hebben die zegeningen niet door onze eigen vlijt verkregen, maar zijn geneigd om ze op een onwettige manier te begeren, te verdienen en te gebruiken.

De *vijfde* bede luidt: 'En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren'. Hierin *erkennen* we dat wij en alle andere mensen vanwege de erfzonde en onze daadwerkelijke zonde schuldig zijn, en daardoor voor Gods gerechtigheid schuldig staan. Wij, noch enig ander schepsel, kunnen op geen enkele wijze voor die schuld voldoening geven.

De *zesde* bede luidt: 'En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'. Hierin *erkennen* wij dat de

meest wijze, rechtvaardige en genadige God met verscheidene heilige en rechtvaardige bedoelingen, alles zo kan besturen dat we aangevallen, gehinderd en voor een tijd bevangen kunnen worden door verzoeken. We *erkennen* ook dat satan, de wereld en het vlees klaarstaan om ons krachtig te verleiden en ons in hun macht te krijgen. Zelfs nadat onze zonden vergeven zijn, zijn wij vanwege onze verdorvenheid, zwakheid en gebrek aan waakzaamheid vatbaar voor verzoeken en stellen we ons daar gewillig aan bloot. Maar dat niet alleen, we zijn eveneens van onszelf niet in staat en niet bereid om die verzoeken te weerstaan, daaruit op te staan en daarvan te leren en verdienen het om in hun macht gelaten te worden.

Steeds ellendiger

Misschien wilt u het nog eens lezen? Het gaat om het gebedsonderwijs in een puriteins belijdenisgeschrift dat wereldwijd onder de gereformeerden geliefd is. Zo leefden zij, zo baden zij. Het valt op dat ze, naar mate ze verder in het gebed komen, steeds meer aan God te *erkennen* hebben. Ze worden blijkbaar steeds leger en ellendiger. U ook? ♦

*) Zie "Gewogen woorden", dr. A. Baars; uitg. De Banier, bladzijde 183-187.

► Tussen de catechismus van Heidelberg en die van Westminster bestaat wezenlijke overeenstemming. Tussen beide catechismi is enig verschil. Dat betreft de wijze waarop de Westminster de uitleg van elk van de zes bedden van het Onze Vader begint.

De Oase, plaats van rust

A. van Wolfswinkel, coördinator

**In het oog van de storm is een oase een plaats van rust.
Het was een spreuk op een kaart, als dank van een gast.
Raak getypeerd. Onze gasten zullen zich erin herkennen.**

Sinds de start van Diaconaal gasten- huis De Oase in Ouddorp, nu tien jaar geleden, ontvingen we ruim 900 gasten. Jan, Carolyn, Magda en Peter. Misschien kent u ze wel, zitten ze bij u in de kerk, er werd voor hun verblijf in De Oase voorbede gedaan. Wellicht had hun opname u verbaasd. Vaak zien we immers aan de buitenkant niet wat er vanbinnen speelt. De storm waarin veel van onze gasten verkeren, wordt vaak niet opgemerkt door de ander. Een opeenstapeling van problemen op verschillende leefgebieden kan leiden tot een verstoorde balans tussen draagkracht en draaglast. Er ontstaat een kwetsbare situatie, met uitputting, eenzaamheid en verlies van houvast. Vaak spelen er ook levens- en geloofsvragen. Het kan iedereen overkomen.

Een geschenk

De Oase is een geschenk van, voor en door de kerken. Vanaf het begin heeft De Oase in Ouddorp een sterke kerkelijke inbedding. Vanuit vier reformatorische kerken werd over kerkmuren heen op landelijk niveau samengewerkt om een kleinschalig gasten- huis te realiseren. Pastorale beweging met de naaste in psychische nood was een belangrijke drijfveer. De initiatiefnemers zagen uit naar een plek waar gasten zich thuis zouden voelen op momenten waarop het leven om een adempauze vraagt. Eensgezind werd er gebouwd aan De Oase, een gasten- huis met een reformatorische identiteit. Laten we, te midden van alle kerkelijke verwarring, deze eensgezindheid blijven koesteren. We weten ons nauw verbonden

met onze kerken en ervaren vanuit de gemeenten een grote betrokkenheid, zowel praktisch als financieel. De Oase functioneert in het verlengde van de thuisgemeente. We vragen om uw voortdurend gebed voor De Oase en haar gasten.

In het oosten

Tien jaar Oase betekent tien jaar bouwen. We zijn begonnen met een gasten- huis voor zes gasten. Na twee jaar werd een portacabin bijgeplaatst en konden we acht gasten tegelijk ontvangen. Na een verbouwing en uitbreiding in 2018 was er in de Oase ruimte voor twaalf gasten.

De bezetting is goed. De Oase voorziet duidelijk in een behoefte. Daarom is het bestuur momenteel, mede op verzoek van de betrokken kerken, bezig met de ontwikkeling van een tweede Oase in het oosten van het land. Het is verdrietig dat het nodig is, maar ook bijzonder hoe De Oase in alle gebrokenheid van betekenis mag zijn.

Op adem komen

Rust, structuur, ontspanning en bezinning; vier aspecten van ons aanbod. Op afstand van thuis komen gasten op adem, doen ze nieuwe leerervaringen op om na het verblijf in Ouddorp weer verder te kunnen. Zo nodig werken we samen met de bestaande hulpverlening of met het thuispastoraat.

In De Oase bieden we psychosociale

► Het Diaconaal gasten- huis De Oase in Ouddorp werd tien jaar geleden geopend.

en pastorale begeleiding. Dat is onderscheidend ten opzichte van andere initiatieven in onze achterban. We spreken met twee woorden: zorg en pastoraat. Ze zijn als twee handen, gevouwen, in afhankelijkheid van de Heere God.

Rust en stilte

Wat in De Oase opvalt, is de openheid waarmee gasten woorden geven aan hun worsteling met de storm in hun leven. Bij een open Bijbel zoeken we met elkaar naar antwoorden. Dan ontstaat een gesprek. En soms ook verwondering, rust en stilte, ondanks alle tegenslag. Want stilte in de storm wordt pas werkelijk ervaren als God spreekt. 'Immers is mijn ziel tot God; van Hem is mijn heil' (Psalm 62:2). ♦

De Oase is een diaconaal gastenhuis in Ouddorp. Een plek om op adem te komen, voor gasten die uit balans zijn geraakt en toe zijn aan een rustperiode. De Oase is een landelijke instelling en heeft een reformatorische identiteit. Info: www.diaconaalgastenhuisdeoise.nl

Op zaterdag 20 april (19.00 uur) houdt De Oase een jubileumavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda. Daaraan werkt mee het chr. ensemble Parlando. Sprekers zijn ds. J. Joppe, Aart van Wolfswinkel, coördinator, oudgast Janneke en gastvrouw Anita. Na afloop ontmoeting met hapje en drankje.

Rust en overvloed

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

... en de HEERE zal wonen in Sion.

Joël 3:18-21

Aan het einde van het boek Joël wordt het stil. Alle rumoer en wapengekletter is verleden tijd. Niemand schreeuwt meer van verdriet of dorst. In enkele verzen schildert Joël met oudtestamentische beelden de heerlijkheid van de triomferende Kerk, *wanneer God Zijn genadewerk, in dit leven aangevangen, volkomenlijk zal voltrekken, en alles in allen zijn* (kanttekening 45).

Vervulling

De heerlijke toekomst van Israël wordt getekend aan de hand van drie dranken: wijn, melk en water. De landbouw, veeteelt en watervoorziening zullen in zeer ruime mate aanwezig zijn. Niemand komt iets tekort. Jaar op jaar zullen de oogsten overvloedig zijn. De zegen die aartsvader Jakob profetisch uitsprak over Juda komt tot de volkomen vervulling: *Hij is roodachtig van ogen door den wijn en wit van tanden door de melk* (Gen. 49:12). Daar zal Zijn volk weer wonen naar Zijn raad; God eeuwig hun Zijn volle gunst betonen! Eeuwig levend uit Gods Vaderhand. Een waterstroom vanuit de tempel zal zelfs het dal van Sittim bereiken. Het woestijndal waar alleen de acaciaboom met zijn sittimhout groeide, zal vruchtbaar worden.

Vrede

De aartsvijanden van Israël zijn verdwenen. Egypte is totaal verwoest en Edom verandert in een woeste wildernis. De Heere heeft een rechtvaardig oordeel voltrokken over deze volken, omdat zij onschuldig bloed vergoten hebben in Juda. Wie Gods volk aanraakt, raakt Zijn oogappel aan. De tegenstelling is enorm, want Juda zal er altijd blijven. Nooit zal het volk meer bedreigd worden en Jeruzalem zal eeuwig blijven.

Dit stelt ons voor indringende vragen. Zullen wij eeuwig ondergaan met Gods vijanden of eeuwig in vrede leven met Gods volk?

Volkomenheid

In het laatste vers van Joël spreekt de Heere over de volkomen reiniging van Zijn volk. Aan de ene kant vergeeft de Heere de zonden van Zijn kinderen volkomen in dít leven. Hij heeft in hun leven immers de dubbele band met Christus gelegd. De Heilige Geest verbindt Christus aan de zondaar en de zondaar neemt Christus aan door het (geschonken!) geloof. Toch heeft de Heere Jezus Zijn discipelen leren bidden: *Vergeef ons onze schulden*. Iedere keer is reiniging weer nodig. Ook kastijdt Hij de Zijnen om hen te leren hoe bitter de zonde is. Maar straks zal Hij hen nog één keer, en dan voor het laatst, reinigen. Daarna hoeft het nóóit meer. Voorgoed gereinigd van bloedschulden door het dierbare bloed van het Lam. En dan zal de Heere wonen in Sion. *Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen en hun God zijn* (Openb. 21:3). Het genadeverbond krijgt zijn volle vervulling, Gods kinderen de volle zaligheid en de Drieenige God de volle eer!

Tot slot

In vijftien afleveringen hebben we het Bijbelboek Joël overdacht. Het kleine boekje blijkt verrassend actueel te zijn. De bazuin is geblazen. Tot alarmering en bekering. Want de dag des Heeren is nabij (1:15; 2:1; 3:14)! *En zie, Ik kom haastelijk; en Mijn loon is met Mij, om een iegelijk te vergelden, gelijk zijn werk zal zijn* (Openb. 22:12). ♦

► slot

Zelfverstaan in het licht van Gods Woord

Studiesecretariaat Schriftgezag

De vorige keer is aan de orde geweest dat ons zelfverstaan geijkt moet worden aan de Schrift. Wat we voelen, denken of willen is daarmee nog niet waar en bepaalt ook nog niet wie we behoren te zijn. Het licht van de Schrift is nodig. Maar hoe gaat dat nu in zijn werk? Er staat toch niet in de Schrift wie ik ben? Dat moet ik toch zelf ontdekken?

Dit is een belangrijke vraag waar veel over te zeggen zou zijn. Binnen het bestek van dit artikel moeten we ons beperken tot een beknopte bespreking.

Van belang is dat dit ijken altijd gebeurt in de ontmoeting met de sprekende God in Zijn Woord. Een mens neemt zijn door ervaring verkregen zelfkennis mee naar de Schrift. Daar laat hij zijn zelfkennis toetsen, bevestigen, corrigeren, verrijken en aanvullen.

Geschapene

In de Bijbel lezen we dat God de Schepper is en wij Zijn schepselen zijn (Ps. 95:6). Dit betekent dat wij van Hem afhankelijk zijn. Als we ons dus sterk en onafhankelijk voelen, moeten we ons gevoel laten corrigeren door het Woord. Alle sterkte die we hebben, is een gave van de Schepper.

De Schrift leert ons dat het leven een gave is van de Schepper (Hand. 17:25). Omdat het een gave van de

Schepper is, moeten we er verantwoord mee omgaan. God alleen bepaalt de duur van het leven. Als wij het gevoel hebben dat een leven niet meer zinvol is, mogen we ons door dat gevoel niet laten leiden.

Wij kwamen ter wereld in de weg van seksualiteit en uit de Schrift blijkt ook dat God op deze wijze het menselijk geslacht in stand wil houden (Gen. 1:28). De Schrift leert ook dat God Zelf het huwelijk heeft ingesteld als de enige plaats voor de beleving van seksualiteit (Gen. 2:24). Wanneer een jonge man en een jonge vrouw verlangen om met elkaar te trouwen, is dat volgens de Schrift iets goeds.

Gevallene

De Schrift leert ons daarnaast dat we sinds de zondeval zondaar zijn. Mensen zijn van zichzelf dood door de misdaden en de zonden (Ef. 2:1). Ons verstand is verduisterd (Ef. 4:18) en wij zijn vervreemd van God (Kol. 1:21). De gedachten van het hart zijn van nature zondig (Gen. 8:21).

Niemand zoekt uit zichzelf naar God, allen zijn afgeweken (Rom. 3:11-12). Vanaf onze ontvangenis liggen wij in de zonde (Ps. 51:7). Wanneer we dus onze ingevingen, gevoelens en gedachten als uitgangspunt nemen, lopen we groot gevaar. Als iemand verzoening door voldoening een onaanvaardbaar idee vindt, is het daarmee nog niet onaanvaardbaar. De Schrift leert ons juist dat dergelijke gedachten een uiting van vijandschap zijn (1 Kor. 2:14).

Dankzij de komst van Christus is er verlossing voor al degenen die in Hem geloven. Het lichaam wordt dan een tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 3:16) en dwars door alle beproevingen heen wordt het innerlijk van Gods kinderen van dag tot dag vernieuwd (2 Kor. 4:16). Het lijden van Gods kinderen kan onbegrijpelijk voelen, maar de Schrift leert dat God altijd goed is.

Bijbels perspectief

De Bijbel leert ons dat wij op reis zijn en hier geen blijvende stad hebben. Daarom moeten wij alle tijdelijke dingen bezitten alsof we ze niet bezitten (1 Kor. 7:29-31). Dit geldt zelfs voor het huwelijk. Het huwelijk is een afschaduw van de band tussen Christus en Zijn gemeente. Als het Koninkrijk ten volle gekomen zal zijn, zal deze schaduw verdwijnen (Matth. 22:30; Luk. 20:35, 36). Dit corrigeert de gedachte dat je buiten het huwelijk je bestemming misloopt en richt tegelijk het huwelijk op het grote einddoel. Deze voorbeelden verwijzen naar een overbekend principe in het christelijke leven. Mensen moeten zich niet laten leiden door hun eigen gedachten, wensen en gevoelens, maar door Gods Woord. Tegelijk is het verschil tussen dit principe en de moderne manier van omgaan met homoseksualiteit en transgenderisme levensgroot. Terwijl in de moderne cultuur gezegd wordt dat je je diepste gevoelens en je ware zelf moet navolgen, draait het in het christelijke leven juist om gehoorzaamheid en zelfverloochening. In de ontmoeting met God kan

Het licht van Gods Woord moet schijnen over al onze gevoelens, wensen en verlangens.

geen enkel gevoel, gedachte of overtuiging onbespreekbaar zijn. Het licht van Gods Woord moet schijnen over al onze gevoelens, wensen en verlangens.

De thematiek van homoseksualiteit en transgenderisme is ingrijpend, zeker ook voor de betrokken personen. Maar het is nog meer ingrijpend als we de eer van mensen liever hebben dan de eer van God en daarom het principe van het christelijke leven maar aanpassen. Het geduld in de moderne cultuur met de Bijbelse visie op seksualiteit neemt af, maar voor ons is het van belang om te zien dat die Bijbelse visie helemaal verweven is met de Bijbelse boodschap over God, mens, zonde en genade. Hier is geen ruimte voor meebewegen. Sommige moderne christenen proberen aan deze klem te ontkomen door te zeggen dat onze gevoelens en onze beleving zo uniek zijn dat de

Bijbel er niet over spreekt. Daarmee verradt men het eigen zelfverstaan. Het gaat er echter niet om dat onze gevoelens precies zo in de Bijbel staan, maar het is juist zo dat het Bijbelse perspectief ons laat zien wat onze gevoelens en verlangens waard zijn. Wie zich aan dat perspectief wil onttrekken, beweegt zich bij de Schrift vandaan.

Terugblik

We ronden deze serie af. Er is grote nadruk gelegd op het feit dat het Schriftverstaan en het zelfverstaan alles met elkaar te maken hebben. Wie zichzelf vertrouwt, heeft geen Bijbel als gids nodig. Hij vindt zelf de weg wel. Maar wie zichzelf niet vertrouwt en de weg naar het Vaderhuis niet vinden kan, die verlangt naar de leiding van Gods Woord. In de gereformeerde belijdenis leidt deze verbinding tot de overtuiging dat het

zelfverstaan dienstbaar is aan het Schriftverstaan. Bij de moderne mens leidt het juist tot afwijzing of verdraaiing van de Schrift.

Deze verbinding tussen Schriftverstaan en zelfverstaan helpt om moderne vragen te duiden en te bevragen. Verder maakt het duidelijk dat ook het gesprek over moderne vragen een gesprek tussen zondaren is. De neiging kan bestaan om de moderne vragen als belachelijk af te doen. Nu is de zonde ook inderdaad 'belachelijk' in de zin van Psalm 2 vers 4, maar dat geldt dan wel van alle zonden. Vanuit de verbinding tussen Schriftverstaan en zelfverstaan staan de moderne en de klassieke mens beiden als zondaren voor God. Daarnaast geeft dit inzicht ook richting aan het gesprek over moderne vragen. Welke gronden heeft iemand voor zijn eigen zelfbeeld? Kan hij die gezaghebbend onderbouwen?

Vooruitblik

Hoe moeten we nu met de gevonden inzichten verder? Het antwoord is eenvoudig: toepassen. De boodschap van deze serie artikelen aan ambtsdragers, leerkrachten en opvoeders is: pas de inzichten toe in de eigen omgeving. Toepassen betekent in veel gevallen ook uitproberen. Soms mislukken zulke pogingen, maar ze zijn het waard. Naast toepassen op anderen, moeten we de gevonden inzichten het allermeest op onszelf toepassen.

Het slot van deze serie is een goede gelegenheid om de vraag te stellen: voelt u diep in uw hart uzelf als verdwaald in het doolhof van de zonde en bent u overtuigd van de noodzaak van Gods Woord? Bent u bereid u te laten leiden door de Schriften, ook als het dwars tegen uw wensen en verlangens ingaat?

Ter aanmoediging en bemoediging mag het woord van Christus dienen: 'En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden' (Matth. 11:6). ♦

► Zijn we bereid ons te laten leiden door de Schriften, ook als het dwars tegen onze wensen en verlangens ingaat?

► slot

De geloofsleer in een podcast

Redactie De Saambinder

Jongeren lezen steeds minder, ook minder in de Bijbel en in goede boeken. Daarom gaan de Gereformeerde Gemeenten jongeren nu toerusten in de geloofsleer via podcasts. Enkele vragen over dit project - dat Timotheüs heet - aan een van de redactieleden, ds. J.M.D. de Heer.

De GG gaan podcasts maken over de geloofsleer. Dat is nieuw. Kunt u de noodzaak ervan eens uit de doeken doen?

'Het klinkt misschien een beetje apart, maar de podcasts zijn zelfs bedoeld om jongeren weer aan het lezen te krijgen. We horen vaak dat jongeren minder lezen. Helaas ook minder in de Bijbel en in goede boeken. Daardoor maken ze zich de leer van Gods Woord minder eigen. Juist in een tijd met zoveel dwalingen is dat schadelijk. Daarom heeft een synodale commissie nagedacht over andere manieren om de geloofsleer uit te leggen aan jongeren. De commissie kwam uit op podcasts. Dat klinkt voor sommigen misschien modern, maar zo modern is het niet. Al vele jaren zijn we eraan gewend dat gemeenteleden niet alleen preken lezen, maar ze ook beluisteren via cassettebandjes, later cd's en nu met de telefoon. Waarom zou je de leer die ons lief is niet in gesproken vorm overdragen? Ook in de Bijbel lezen we veel over mondelinge overdracht van de geloofsleer.

Hoe willen we jongeren via de podcasts aan het lezen krijgen? Door erin te verwijzen naar gedeelten uit de Bijbel, onze belijdenisgeschriften, goede boeken en artikelen'.

Dit initiatief werd genomen op de Generale Synode. Hoe verliep die besluitvorming hierover op de synode?

'Er was grote eenstemmigheid over de noodzaak om de geloofsleer over te dragen. Over de wijze waarop dat zou moeten, waren wel vragen. Kan een podcast een concurrentie worden van de catechisatie? Het antwoord was: Dat is zeker niet de bedoeling, we zien het ook niet zo gebeuren. Het is eerder een welkome aanvulling op de catechisatie. De commissie maakt daarom podcasts'.

Op een JBGG-symposium in september 2023 werd vastgesteld dat jongeren veel minder van de Bijbel begrijpen dan vaak wordt gedacht. Dat is ernstig.

'Zeker, daarom zullen we als kerk alle zeilen bij moeten zetten en creatief moeten zijn om de geloofsleer over te dragen'.

Hier ligt een taak voor de kerk: uitleggen, uitleggen, uitleggen.

'Ja, en allereerst een taak voor de gezinnen. Daar begint de gehoorzaamheid aan de doopbelofte. De podcasts kunnen ook in gezinsverband worden gebruikt. We zouden dat prachtig vinden'.

Gaat het ook om het laten horen van een tegengeluid tegenover alles wat op jongeren afkomt over thema's uit de geloofsleer? Voor velen zijn sociale media de bron waaruit wordt geput. Dat maakt ambtsdragers bezorgd.

'Krijgen jongeren een vraag over de doop, over de wedergeboorte en het geloof, dan vinden ze op internet van alles. Rijp en groen door elkaar. Wat is het belangrijk dat jongeren betrouwbare uitleg van de geloofsleer vinden. Zo gemakkelijk worden ze misleid door aantrekkelijke verhalen die indruisen tegen Gods Woord en onze belijdenisgeschriften'.

Op welke manier gaat de commissie dit communiceren richting kerkenraden en catecheten?

'In de brief die vanuit de Generale Synode aan de kerkenraden is geschreven, stond ook iets over dit initiatief. Dezer dagen gaat er ook een brief naar de kerkenraden'.

Dit project gebeurt in nauwe samenwerking met de Jeugdbond?

'Ja, en die samenwerking verloopt heel goed. De Jeugdbond heeft veel ervaring opgebouwd hoe ze jongeren via de media kunnen bereiken. Van die ervaring maakt de synodale commissie dankbaar gebruik. In het overleg hebben we een heldere afbakening gemaakt. De synodale commissie is geheel verantwoordelijk voor de inhoud van de podcasts. Dat voelen we echt als een ambtelijke verantwoordelijkheid. De Jeugdbond denkt positief kritisch met ons mee over bijvoorbeeld het niveau van de podcasts. Ook nemen ze het technische gedeelte voor hun rekening'.

Het gaat om podcasts over geloofsonderwerpen. Welke thema's zijn dat?

'Neem de inhoud van de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de inhoudsopgave van het vragenboekje van Hellenbroek en iedereen kan weten welke onderwerpen op www.danielonline.nu/timotheus verwacht kunnen worden'. ♦

Klimaat als levensbeschouwing

P. Schalk, Veenendaal

De cijfers zijn heftig. In een artikel in het Reformatorisch Dagblad werd gesteld dat een op de vijf jongeren negatieve gevoelens heeft door de klimaatcrisis. Dat leidt tot stress, machteloosheid, angst.

De Vrije Universiteit (VU) heeft een antwoord gevonden, en wel door het opleiden van geestelijk verzorgers die zich zouden gaan ontfemen over mensen die te kampen hebben met klimaatangst, of zelfs klimaatdepressie.

De vraag is of je geestelijk verzorgers nodig hebt bij een depressie die het gevolg is van zorgen over het klimaat. De term geestelijk verzorger is wel breed inzetbaar, maar is vanouds vooral gericht op godsdienst en levensbeschouwing, terwijl je toch zou denken dat het bij angst en depressie meer gaat om een psychisch of psychologisch probleem.

Op dit terrein is er al best veel aandacht voor deze vorm van depressie, maar nu kiest de VU toch voor een ander spoor door te kiezen voor de route 'geestelijke zorg en planetaire gezondheid'. Van die laatste term had ik nog nooit gehoord, maar gelukkig biedt internet uitkomst: Planetaire gezondheid gaat ervan uit dat de gezondheid van de planeet nauw samenhangt met de gezondheid van mensen.

Menselijke waarde

Dit alles geeft wel te denken. Als de gezondheid van de planeet in relatie gebracht wordt met de menselijke gezondheid, dan wordt de planeet bijna als menselijk benaderd. Natuurlijk haast ik me te zeggen dat we de veranderingen in het klimaat niet moeten onderschatten. En uiteraard

► Een op de vijf jongeren heeft negatieve gevoelens door de klimaatcrisis.

vind ik ook dat we als goede rentmeesters onze opdracht om de aarde te bouwen en te bewaren zo goed mogelijk moeten uitvoeren. Helaas moet ik toegeven dat we nogal gemakkelijk zijn omgesprongen met de natuur, met de rijkdommen die door de Schepper aller dingen daarin zijn gelegd. Maar om de planeet nu menselijke waarden toe te kennen zoals gezondheid, dat gaat toch wel ver. Toch kiest de VU voor deze route, door geestelijk verzorgers naast de basisvakken een programma te bieden dat ingaat op de ecologische vraagstukken.

Rebellie

Overigens is deze uitingsvorm te prefereren boven die andere, die zich steeds sterker manifesteert, namelijk de route van de rebellie. De organisatie Extinction Rebellion komt steeds vaker in het nieuws. Deze organisatie meent dat honderden jaren van uitbuiting en vernietiging ons naar de afgrond hebben gebracht, dat we nog maar een paar jaar hebben om de ergste gevolgen van de klimaatcrisis af te wenden, als we al niet te laat zijn. De diepe zorg over het leven op Aarde (met een hoofdletter) is de reden dat zij strijden voor een leefbare en rechtvaardige planeet. Daarbij schuwt deze organisatie geen middelen die strijdig zijn met de rechtsstaat. Denk aan de demonstraties die regelmatig uitgevoerd worden op plaatsen waar dat niet mag, zoals op de snelwegen.

Opdracht

Zodra je het klimaat gaat verheffen tot een levensbeschouwing, dan loop je het risico dat je verdwaalt in angst of in woede. Als de angst overheerst, dan heb je hulp nodig. Of een geestelijk verzorger dan de juiste persoon is om je daarin te begeleiden, is de vraag. Dan bevestig je immers het levensbeschouwelijke element dat aan klimaat wordt toegeschreven.

Als de woede overheerst loop je het risico te verdwalen in opstand en rebellie. Dan kies je niet voor de hulproute, maar voor de uitleving van je frustratie. Daarbij is demonstreren geoorloofd, maar niet tegen elke prijs. Als de woede wordt omgezet in rebellie tegen het recht is ingrijpen van politie en justitie geoorloofd en noodzakelijk. Dat hoort ook bij de rechtsstaat.

Zeker, de problemen met het klimaat mogen we niet onderschatten. We moeten ze wel in het juiste perspectief plaatsen. En dan komen we terug bij onze opdracht, te lezen in Genesis 2, namelijk om de aarde te bouwen en te bewaren. Die opdracht is, ook na Genesis 3, nog steeds geldend. ♦

‘Een wolk als eens mans hand’

60 jaar Gereformeerde Gemeente Deventer

Kerkenraad Deventer

‘Zie, een kleine wolk als eens mans hand gaat op van de zee’ (1 Kon. 18:44b). Met deze tekst werd de gemeente te Deventer op 24 april 1964 geïnstitueerd.

De dienst werd geleid door ds. G. Schipaanboord. In diezelfde dienst werden als ouderling C.H. Diepeveen en als diakenen G. Kanis en J. Vischer bevestigd. In de jaren daarvoor woonden in Deventer vier gezinnen die lid waren in Terwolde, Kampen of Elspeet. Omdat het voor hen niet mogelijk was om 's zondags in hun 'eigen' gemeente de diensten bij te wonen en zij zich in de bestaande kerken in Deventer niet thuis voelden, werd de mogelijkheid geopperd om 's zondags voortaan gezamenlijk een preek te lezen. Op 4 juni 1950 las de latere ouderling C.H. Diepeveen een preek van ds. G. van Reenen over Johannes 13:7: 'Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat ik doe, weet jij nu niet, maar jij zult het na dezen verstaan'. Voor de aanwezigen was dat een bemoedigend woord!

▶ De kerkenraad v.l.n.r.: diaken N.J. Overeem, ouderling J.D. Overeem, diaken G.A. Segers, ouderling E.J. Mulder

Die bijeenkomst vond plaats in 't Hoekhuis, op de hoek van de Brink en de Rijkmanstraat. Men kon hier echter alleen een morgendienst houden. Na vier maanden kon men samenkomen in de ULO-school aan de Polstraat, waar men ook een middagdienst kon houden. De scriba schreef: 'Nadat wij ons 4 maanden moesten behelpen kunnen wij nu in rust samenkomen naar de begeerte van ons hart. Wij zijn het schoolbestuur dankbaar, maar wensen hierin bovenal te zien des Heeren voorzienige leiding, die ons deze uitkomst schonk'.

Afdeling van Terwolde

In de loop van de jaren 50 kwamen er nog enkele gezinnen bij en ontstond er een groeiende behoefte aan een meer geordend kerkelijk leven. Op 23 februari 1956 stemde de classis Barneveld ermee in dat Deventer een afdeling van Terwolde werd. Begin 1958 vond men een nieuwe vergaderplaats aan de Stromarkt. Acht jaar later verhuisde men naar het kerkgebouw van de Apostolische kerk aan de Graaf van Burenstraat. De totale kosten van aanschaf en opknappen bedroegen 97.500 gulden. De scriba schreef: 'De financiële lasten zijn wel groot, maar wij hopen dat de Heere, Die ruimte gaf in deze moderne stad, het ook verder wel zal maken, opdat de oude Schriftuurlijk- bevindelijke leer ook in Deventer beluisterd kan worden tot

▶ Het kerkgebouw aan de Graaf van Burenstraat.

eer Zijns Naams en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk'.

De vervulling van deze hoop heeft de Heere in de afgelopen 60 jaar op veel manieren doen blijken. Het blijft een kleine gemeente met rond de 50 (doop)leden. De gemeente is een doorgangshuis, er komen steeds nieuwe gezinnen, maar er vertrekken ook weer gezinnen. Het is opmerkelijk dat er steeds voorzien kon worden in de ambten, ook toen mensen wegvielen die veel voor de gemeente mochten betekenen. Hierin mogen we de hand van de Heere zien. Het is een voorrecht dat er bijna iedere zondag eenmaal een predikant of student kan voorgaan.

Evangelisatiewerk

De verbondenheid met de gemeente van Terwolde is gebleven en komt onder meer tot uitdrukking in het gezamenlijke evangelisatiewerk in de stad. De schippers die in Deventer of omgeving op zondag aan wal liggen, zijn altijd hartelijk welkom. Sinds vorig jaar is de gemeente een zendende gemeente geworden door het uitzenden van de familie Heres. Deventer is een kleine gemeente waar de gemeenschap met de Heere Christus en al Zijn schatten en gaven ervaren mag worden (Heidelbergse Catechismus, Zondag 21). ♦

Troost voor Israël

ds. C. Sonneveld e.a.

uitg. De Ramshoorn 163 blz., € 19,50.

Onder de titel "Troost voor Israël" verscheen een boek met acht preken over een hoogst actueel thema. Zeven van de acht preken zijn van de hedendaagse predikanten A.A.Egas, C. Harinck, C. Sonneveld (2x), J.M.J. Kieviet, A. Schot en A.F.R. van de Veen. Ook is een preek toegevoegd van ds. Th. van der Groe. Laatstgenoemde preek is ten opzichte van de oorspronkelijke tekst wat ingekort om deze bruikbaar te maken voor de leesdienst.

In de eerste zeven preken belichten de auteurs de verschrikkelijke gebeurtenissen van 7 oktober 2023 in Israël vanuit Gods Woord. Ieder doet dat op zijn eigen wijze. Dat brengt wel met zich mee dat er wat overlappingsen zijn. Dat neemt niet weg dat er veel onderwijs gegeven wordt met telkens een persoonlijke toespitsing. Daarbij worden de gebeurtenissen van 7 oktober

in het bredere perspectief geplaatst van de gebeurtenissen in deze wereld. Ook komen de oorlog in Oekraïne en de geestelijke duisternis met name in het Westen aan de orde. Een Woord vooraf, waarin verantwoording zou zijn gegeven over de keuze van de opgenomen preken zou wel wenselijk geweest zijn.

In alle preken klinkt door dat er nog een tegoed is voor het Joodse volk op grond van Gods beloften. Van der Groe zegt in zijn preek over Romeinen 11:26: 'Omdat de Joden nu nog Gods volk zijn en dat voor eeuwig blijven, zo zal hun droevige verwerping toch eindelijk ooit weer ophouden, ook al heeft deze lang geduurd'.

Dat 7 oktober 2023 viel op de dag van de Grote Verzoending (blz. 6) is niet juist. Het was de dag van de Vreugde der Wet (Simchat Thora), de laatste dag van het Loofhuttenfeest. De oorlog met Syrië en Egypte in 1973 brak uit op de Grote Verzoending, de Jom Kippoeroorlog.

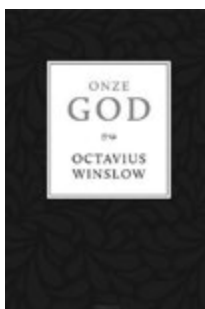
ds. W. Silfhout, Veenendaal

Onze God

Octavius Winslow

uitg. De Banier; 248 blz., € 21,95

In het Woord vooraf maakt Octavius Winslow duidelijk dat 'dit boek het geestelijke leven van de gelovige naar dit hoge en juiste peil (namelijk dat de gelovige zich de leerstellingen, geboden en beloften van Gods Woord persoonlijk toe-eigent) wil brengen'. In negen hoofdstukken behandelt de schrijver de volgende thema's. Ze beginnen allemaal met 'De God van...': liefde, hoop, geduld, vertroosting, Bethel, genade, heiligheid, vrede en licht. Het tiende hoofdstuk is als het ware een toepassing 'Deze God is onze God'. Zoals we gewend zijn van deze schrijver behandelt hij deze thema's nauwgezet, Schriftuurlijk en bevindelijk tot ieders onderwijzing. Wat ons opviel en we toch enigszins als een gemis ervaren in dit boekje is dat er geen hoofdstuk in staat met als thema 'De God van gerechtigheid'.

En al is het zeker waar dat dit door de hoofdstukken heen wel aan de orde komt, een apart hoofdstuk had zeker een verrijking geweest. We willen besluiten met een kort citaat uit het hoofdstuk 'De God van heiligheid': 'Niet één van de volmaaktheden van onze God die we nu hebben overdacht, laat Hem zo duidelijk aan ons zien zoals Hij is als de volmaaktheid van heiligheid. Zonder deze eigenschap kunnen we ons geen juist beeld van God vormen. (...) Dit leert ons de oorzaak van het natuurlijk verzet van de mens tegen God. De zondaar haat God omdat Hij heilig is! Het bedenken van het vlees, van de natuurlijke mens, is vijandschap tegen God. Zonde kan onmogelijk liefde opvatten voor heiligheid. Daarom kan het niet anders of er is voor eeuwig een brede, onoverbrugbare kloof tussen God en de zondaar – tenzij Gods soevereine genade tussenbeide komt. De heiligheid van God verfoeit de zondaar vanwege zijn zonde; de zondigheid van de mens haat God vanwege Zijn heiligheid'.

ds. B.J. van Boven, De Valk-Wekerom

Leven en sterven in de moederschoot

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Door de ethische commissie is onder verantwoordelijkheid van het Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) onder bovengenoemde titel een brochure gepubliceerd. Als ondertitel staat vermeld: 'De vreugde van het uitzien naar nieuw leven en het verdriet als dat uitzien wordt afgebroken'.

In een achttal hoofdstukjes wordt dit tere en gevoelige onderwerp aan de orde gesteld. Niet alle facetten van dit onderwerp konden uitputtend belicht worden. De brochure wil niet meer zijn dan een handreiking om zowel ouders als kerkenraden van dienst te zijn. Terecht stelt de brochure als eerste de vraag aan de orde wat de Bijbel

zegt over moeders die in verwachting zijn. De samenstellers pleiten ervoor om tegen de tijdgeest in, die alles van het begin van de bevruchting tot het einde van de zwangerschap als bekend veronderstelt, de stille verwondering tijdens de zwangerschap meer voor het voetlicht te halen. In de stilte krijgen de ouderlijke gevoelens ten opzichte van het ongeboren

kindje hun juiste inhoud en waarde. Door de toegenomen medische wetenschap kan de hele zwangerschap, vanaf het moment van de conceptie, in beeld worden gebracht en afwijkingen worden opgespoord. Terecht wordt de vraag gesteld of het zo vanzelfsprekend en van belang is dat aanstaande ouders deze onderzoeken laten doen.

Vanaf april 2019 worden levenloos geboren kinderen juridisch gezien als een mens. Sedertdien kunnen zij worden opgenomen in de Basisregistratie Personen. Die registratie geeft ouders niet alleen een stuk erkenning dat hun kindje heeft bestaan, maar kan ook meehelpen om het verdriet over het afgebroken leven in de moederschoot te verwerken.

Heel integer en gevoelvol beschrijven de auteurs in hoofdstuk 5 wat ouders beleven als blijkt dat een kindje niet levensvatbaar of overleden is. In het volgende hoofdstuk (6) wordt geweten op het grote belang van persoonlijke aandacht en meelevens vanuit het pastoraat. Daarvoor worden ook praktische handreikingen gedaan door de auteurs, de predikanten B. Labee, C. van Ruitenburg en A. Schreuder. ♦

'Bijbels licht op leven en sterven in de moederschoot',

uitg. Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ), Woerden; februari 2024.

Integer wordt beschreven wat ouders beleven als blijkt dat een kindje niet levensvatbaar of overleden is.

Met de vuist op tafel

A. Bel, Vlaardingen

Een predikant werd eens direct na de morgendienst geconfronteerd met een man die kwam vertellen dat hij het helemaal niet eens was met de preek. Hij sloeg zelfs met de vuist op tafel. Hoe ging de predikant hiermee om?

Ds. J.D. van der Velden (1859-1947) was gereformeerd predikant. Hij was een man van de oude stempel. Buitenpost (Friesland) was zijn eerste gemeente. Daar deed hij in 1887 intrede. Daarna diende hij achtereenvolgens gemeenten in Maasland, Middelburg, Klundert en Rotterdam-Kralingen. In 1924 stelde hij zijn pastorale ervaringen op schrift. Over ds. Van der Velden is in deze rubriek al eerder verteld.

De zesde of zevende zondag na zijn intrede in zijn eerste gemeente kwam er iemand direct na de morgendienst vertellen dat hij het helemaal niet eens was met de preek. Het ging er heftig aan toe: ds. Van der Velden schreef: 'Nauwelijks was hij binnengekomen of met een opgestoken zeil, met scherpe stem en driftig gebaar maakte hij een aanmerking op mijn prediking van die morgen'. Tot verbazing van de huisgenoten sloeg hij zelfs met de vuist op tafel. Ds. Van der Velden bleef kalm en liet de man uitspreken.

Toen de man enigszins tot bedaren was gekomen, probeerde de predikant hem ervan te overtuigen dat hij ongelijk had. Hij kon aantonen dat het niet waar was wat de man zei. Naar de preekstoel had hij alleen een schets meegenomen, maar van tevoren had hij als beginnend predikant wel de preek helemaal uitgeschreven. Ds. Van der Velden wist dus heel goed wat hij gezegd had. Maar nee, het werd er niet beter op. De man stond driftig op en zei: 'Ik dacht het al, het is met alle dominees hetzelfde! Ze willen nooit ongelijk erkennen, ze moeten

altijd gelijk hebben'. Boos verliet hij de pastorie.

Ongelijk

Een paar zondagen later kwam dezelfde man weer direct na de morgendienst naar ds. Van der Velden. Weer veel kritiek. Ook nu weer niet op een fijnzinnige manier naar voren gebracht. Ds. Van der Velden hoorde de man aan, en toen zei hij: 'Nu, mijn broeder, ik moet u van harte gelijk geven, u hebt werkelijk goed geluisterd, uw opmerking is zeer juist. Ik zal bij het begin van een volgende prediking aan de gemeente zeggen dat die uitdrukking niet juist was en tot misvatting aanleiding kon geven'. De man wist niet wat hij hoorde.

Enkele weken geleden had hij gezegd dat dominees altijd gelijk moesten hebben, en nu was er toch een dominee die erkende dat hij ongelijk had. 'En verlegen verliet onze anders zelden verlegen vriend de pastorie, nadat hij mij hartelijk de hand had gedrukt', zo schreef ds. Van der Velden. Die man werd later een van zijn beste vrienden. Verder schreef ds. Van der Velden: 'Al was de wijze van optreden verkeerd, deze broeder deed beter dan menig gemeentelid dat achter de rug van de dienaar des Woords allerlei aanmerking maakt, zonder er ooit rondweg met hem over te spreken. In een openhartig gesprek beschreef hij mij later zijn zware strijd met zijn karakterzonde van drift, en nog hoor ik hem zeggen: Dominee, wat is het toch goed dat de begeerte in mijn jonge jaren niet in vervulling is

▶ ds. M. Heikoop

gekomen. Ik wilde zo gaarne dienaar des Woords worden; maar, o, wat zou ik door mijn opvliegende aard dan veel goeds bedorven hebben'.

Sympathiebetuiging

Wie ook niet driftig werd was ds. M. Heikoop, die van 1929 tot zijn overlijden in 1944 predikant van de Gereformeerde Gemeente in Utrecht is geweest. Het gebeurde eens dat er op een ledenvergadering iemand ging staan die de predikant eens het een en ander onder het oog wilde brengen. Hij begon met te zeggen dat hij ds. Heikoop een warm hart toedroeg. Maar daarna bracht hij veel kritische dingen naar voren. Er mankeerde volgens de man veel aan ds. Heikoop en zijn prediking.

Dat gebeurde wel meer. Iemand die jarenlang ouderling was geweest vertelde eens dat hij meermalen had meegemaakt dat aan kritische opmerkingen een sympathiebetuiging richting de predikant voorafging. Dat moest blijkbaar kracht bijzetten aan het betoog. Eens hoorde hij zelfs zeggen: 'Hij is voor mij het middel geweest'. Maar dan kwam vervolgens wat er allemaal mankeerde aan die dominee. De ambtsdrager zei hierover: 'Zo werd de predikant dan als vriend de grond in gestampt'.

Toen de man in Utrecht uiteindelijk uitgesproken was, zei ds. Heikoop: 'Ja man, je hebt gelijk, maar dat alles wist de Heere toen Hij mij riep tot het predikambt'. ♦

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Chilliwack (British Columbia, Canada, als gemeentepredikant), Markham (Ontario, Canada), Sunnyside (Washington, VS) en Waupun (Wisconsin, VS), ds. E.M. Maljaars te Tarije, Bolivia (als zendingspredikant verbonden aan Chilliwack, Canada); te Houten, ds. J. IJsselstein te Kapelle-Biezellinge.

BEDANKT

voor Berkenwoude en voor Haamstede, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord; voor 's-Gravenzande, ds. H.A. van Zetten te Nieuw-Beijerland; voor Groningen, ds. B. Labee te Veenendaal; voor Middelburg-Centrum, ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk; voor Vlissingen, ds. J. IJsselstein te Kapelle-Biezellinge.

PASTORIEZORGEN EN DANKBAARHEID

Na mijn hartaanval en ziekenhuisopname hebben we veel hartverwarmend meelevens uit de gemeenten gekregen, waarvoor heel hartelijk dank. Er is veel gebed geweest en met verwondering mogen we ervaren hoe de Heere heeft verhoord, allereerst door Zijn nabijheid en bemoediging; we - ook mijn vrouw - kregen kracht in zwakheid. De nabehandeling heeft helaas maar betrekkelijke hulp kunnen bieden. Er is na dottering een stent geplaatst; twee stents konden

niet geplaatst worden waardoor ik me zal moeten aanpassen in mijn werkzaamheden. Als een wonder van Gods zorg heb ik weer in een dienst mogen voorgaan en in afhankelijkheid van Zijn hulp hoop ik - zo de Heere wil en we leven zullen - op de zondag weer te mogen preken.

ds. C.J. Meeuse

VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 7 FEBRUARI 2024

Namens de roepende kerk Oude-Tonge opent ds. K. Boeder de vergadering op de gebruikelijke wijze. In het memorandum wordt onder andere aandacht besteed aan het overlijden van oud-diaken H. de Frel (Dinteloord), het 40-jarig ambtsjubileum van ouderling J.J. Tanis (Ouddorp) en het afscheid van ouderling L.J. van den Berge (Tholen) vanwege zijn studie aan de Theologische School te Rotterdam.

De 15 gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 30 afgevaardigden, 4 predikanten, 24 ouderlingen en 2 diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt gevormd door ds. J. de Kok, preses; ds. M. Blok en ouderling D.A. van der Sluijs, assessoren; G.D. Roeland, scriba; W. Roozmond, questor.

Van de jaarverslagen van Sirjon en De Vluchtheuvel wordt kennisgenomen. De preses attendeert de afgevaardigden op de geplande ambtsdragersbijeenkomst van 15 april over het onderwerp 'Kerkelijke eenheid'. Ds. P. Mulder zal dan

een toelichting verzorgen.

Een brief van twee personen uit een classisgemeente wordt in comité besproken. Naar aanleiding van een ingebracht punt door een gemeente over de slechte verstaanbaarheid van de afgevaardigden wordt besloten om bij de eerstvolgende vergadering gebruik te maken van een proefopstelling van microfoons. Vanuit een gemeente wordt aandacht gevraagd voor het gebruik van de Statenvertaling op de scholen van voortgezet onderwijs.

De scriba wordt opnieuw herkozen voor een periode van twee jaar.

Tot afgevaardigden naar de Particuliere Synode Zuid worden gekozen:

ds. M. Blok, ds. K. Boeder, ds. J. de Kok en ds. G.J.N. Moens en de ouderlingen M. de Geus, A. van Heinsberg, G.D. Roeland en W. Roozmond.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling D.A. van der Sluijs van de roepende kerk Oude-Tonge de vergadering.

G.D. Roeland, scriba

VERGADERING PS NOORD-WEST

Op donderdag 25 april vergadert de Particuliere Synode Noord-West in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Opheusden. Aanvang 10.00 uur.

Mannelijke (doop)leden zijn welkom.

Op woensdag 24 april wordt een bidstond gehouden in genoemde kerk.

In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. P. Mulder, preses van de vorige synode, voor te gaan.

Berichten

BIJeenKOMST NAAMLOOS VERDRIET

Op vrijdag 19 april (19.30 uur) houdt de vereniging Naamloos verdriet de voorjaarsbijeenkomst in het gebouw van Hogeschool Driestar-educatief, Burg. Jamessingel 2, Gouda. Er is een lezing over "Naamloos verdriet, rouw bij

jou". Ook de jongeren van de jongerenafdeling van Naamloos Verdriet zijn uitgenodigd.

BIJeenKOMST IN DE KNOP GEBROKEN

De vereniging 'In de knop gebroken' belegt op vrijdag 19 april (19.30 uur)

een bijeenkomst in de kerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal (Vijftien Morgen). Het thema is 'Rouwen zonder route'.

BIJeenKOMST OVER BURN-OUT

Op donderdag 18 april (19.45 uur)

houdt vereniging Een Handreiking een regioavond in de Adventkerk (Vijftien Morgen) te Veenendaal. Het onderwerp is 'Hoe ondersteun ik mijn naaste met een burn-out?'

BETUWSE LENTETOCHT

Op zaterdag 20 april houdt de gemeente te Tricht-Geldermalsen de Betuwse Lentetocht. De opbrengst is voor het bouwfonds. Er zijn fietsroutes van 30, 40 en 60 kilometer, en een auto/motorroute van 100 kilometer. Bij het begin- en eindpunt is een markt. Locatie: Van Doorn, Laageinde 15a, Geldermalsen. Starttijd: 9.00-12.00 uur. Kosten € 7,50 p.p.; t/m 12 jaar € 4,-; per gezin max. € 25,-; auto/motorroute € 20,-. Meer info op www.betuwselentetocht.nl of bel A. van den Born: 0345-535688.

EXCURSIE VOGG

Op zaterdag 20 april (9.45-12.15 uur) organiseert de afdeling Oost een excursie naar het Meere-orgel in de Grote of St. Maartenskerk te Epe. Een plaatselijke organist geeft een korte klankdemonstratie en uitleg over het orgel. Daarna is er gelegenheid om het orgel te bespelen.

Adres: Beekstraat 1, Epe. Organisten en orgelliefhebbers zijn welkom.

OPEN LESSEN CGO TOERUSTING

Wilt u vrijblijvend kennismaken met de Basis- en de Vervolgcurcus van de CGO? Kom dan naar onze open les:

- Amersfoort, 30 mei, 19.30 uur
- Dordrecht en Goes, 20 april, 8.30 uur;
- Gouda en Rijssen, 18 april, 19.30 uur; Elspeet, 7 mei, 19.30 uur.
- Voor de adresgegevens van de leslocatie of de lesinhoud zie: cgo.nu/toerusting

INFORMATIEAVONDEN CGO HBO

Wilt u vrijblijvend kennismaken met de opleidingen van Hbo? Kom naar onze informatieavonden:

- 16 mei: voorlichting Hebreeuws online;
- 22 mei: voorlichting BHT (Basis Hbo Theologie) en PW (Pastoraal Werk) in Gouda en online;
- 12 juni: voorlichting BHT en PW in Gouda en online;
- 20 juni: voorlichting Hebreeuws online.

Voor meer informatie én aanmelden: cgo.nu/hbo-opleiding/voorlichting-2024

VERKOPINGEN

Brakel - Kerkzaal Geref. Gemeente, zat.

13 april, 10.00-14.00 uur, lentefair vrouwenvereniging Uno Animo; opbrengst voor zending en evangelisatie.

Poortugaal - Kerk Geref. Gemeente, Achterweg 11, zat. 20 april, 10.00-14.00 uur, jaarlijkse verkoopdag.
Rijssen - Kringloop De Mors, Spoelerstraat 7, zat. 20 april, 10.00-14.00 uur, verkoping van vrouwenvereniging Dorcas Noord, Zuid en West; opbrengst voor zending, evangelisatie en Israël.

ZANGAVONDEN

Barendrecht - Kerk Geref. Gemeente, zat. 20 april, 19.30 uur, mannenensemble Ethan, gem. koor Hammaäloth, Jan Rozendaal, orgel; collecte voor Stichting Ismaël.

Ede - Oude Kerk, zat. 20 april, 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. Betuwse bovenstemgroep, Arthur de Jong, orgel; ds. A. Verschuure, meditatie; collecte voor GBS (toegang vrij).

Lisse - Salemkerk Geref. Gemeente, zat. 20 april, 19.30 uur, jongerenkoor Lois, mannenkoor David, André Hobo, orgel, collecte voor JBGG-actie.

Oud-Beijerland - Bethabarakerk, zat. 13 april, 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem, Martin Weststrate, orgel; ds. J. van Rijswijk, leiding; collecte voor stichting Adullam.

Preekbeurten

ZONDAG 14 APRIL 2024

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 uur ds. J. Schipper en 14.30 uur ds. E. Bakker; **Aalst** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Alblasserdam** 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Arnhem** 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. S.W. Janse en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. W. Harinck; **Bodegraven**

10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 14.00 uur (Belijdenisdienst) ds. C. van Ruitenburg; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. G. Pater; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Den Haag-Scheveningen** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Deventer** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Dinteloord** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 16.00 uur ds. B. Labee; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00

uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Enter** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Ermelo** 14.30 uur ds. G. van Manen; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 9.30 en 15.30 uur stud. W. de Jong; **Hardinxveld-Giessendam** 18.00 uur ds. C. Sonneveld; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 uur ds. G. Hoogerland; **Hoofddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. P. Kleijer; **Houten** 15.30 uur ds. H. Brons; **Kamperland** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk**

aan Zee 18.30 uur stud. W. de Jong; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier; **Lisse** 10.00 uur ds. G.J. Baan en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Schot; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 14.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Nieuwerkerk** 9.30 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Oostburg** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Oosterland** 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. K. Boeder en 18.30 uur stud. J. Kroon; **Oostkapelle** 16.00 uur ds. J.B. Zippo; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Oude-Tonge** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Poortugaal** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Poortvliet** 14.30 uur ds. M. Blok; **Puttershoek** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rhemen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Rotterdam-Alexanderpolder** 18.30 uur stud. J. Janse; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 14.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 9.30 en 14.30 uur stud. J. Janse; **Sliedrecht** 15.00 uur ds.

J.M.D. de Heer; **Soest** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Spijkenisse** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Sprang-Capelle** 18.30 uur ds. B. Labee; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Terwolde-De Vecht** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee en 16.30 uur ds. J. Schipper; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 16.00 uur ds. M. Karens; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Westzaan** 15.30 uur ds. P. Kleijer; **Wierden** 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Woerden** 15.00 uur ds. J. Beens; **Wolphaartsdijk** 9.30 en ds. C. Harinck en 18.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Hoogerland; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

DINSDAG 16 APRIL 2024

Brakel 19.30 uur ds. G. van Manen; **Dirksland** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

WOENSDAG 17 APRIL 2024

Alblasserdam 19.30 uur (bidstond PS Zuid-West) ds. G.W.S. Mulder; **Alphen aan den Rijn** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Barneveld-Centrum** 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Dinteloord** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Ermelo** 19.30 uur ds. G. Beens; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Hilversum** 19.45 uur (Israëldienst) ds. A. Schot; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. J. Schipper; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Lisse** 19.45 uur ds. A.A. Brugge; **Melissant** 19.30 uur ds. W. Harinck; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. G. Pater; **Nisse** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Ouddorp** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Oudemirdum** 19.30 uur

ds. C.A. van Dieren; **Poortvliet** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Veenendaal** 19.30 uur (Evangelisatiedienst) ds. C. van Ruitenburg; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Yerseke** 14.15 uur (huw. bev.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.30 uur ds. K. Boeder.

DONDERDAG 18 APRIL 2024

Aalburg 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Genemuiden** 13.30 (huw. bev.) en 19.30 uur ds. A. Verschuure; **'s-Gravenpolder** 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 19.30 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 19.30 uur (Tijdrede) ds. W. Mouw; **Meeuwen** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A. Schot; **Nieuwerkerk** 19.30 uur ds. M. Karens; **Opperdoes** 19.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhemen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Veenendaal** 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; **Werkendam** 15.00 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Yerseke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; **Zwijndrecht** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Sonneveld; **Zwolle** 19.30 uur ds. S.W. Janse.

VRIJDAG 19 APRIL 2024

Yerseke 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 14 APRIL 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Bent u toon-aangevend en net als ons ook zo enthousiast als het om zingen gaat? Dan past u vast op de lege plek die ontstaan is! Met het vertrek van onze huidige dirigent ontstaat er een vacature (m.i.v. 1 september a.s.) voor

DIRIGENT

De sfeer bij ons Mannenkoor Ethan is ronduit ontspannen te noemen. Ons koor uit Yerseke heeft ruim 60 koorleden, verdeeld over 4 partijen.

De wekelijkse repetities zijn op vrijdagavond van 20.00-22.00 uur, inclusief een pauze van een half uur.

Hebt u er nu al zin in, of wilt u eerst een avondje sfeer proeven/proefzwaaien bij ons koor?

Neem dan voor 30 april contact op met de secretaris: Kees van Burg,
keesvanburg@solcon.nl / Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke.

Meer informatie van ons koor kunt u vinden op: www.ethanyerseke.nl

Hoveniersbedrijf Sinke te Woudenberg
**zoekt een HOVENIER en HOVENIER in
opleiding of zij-instroner.**

Kennismaken of informatie?

www.hoveniersbedrijfsinke.nl

Bel Alexander: 06-51643225 of mail:

info@hoveniersbedrijfsinke.nl

Ruime **vakantiewoningen** in de
mooie **Duitse Pfalz**. Meer info:
www.beth-etham.de of 0049-6385-
9255577 (vaste net) of 0049-151-
57262272 (mobiel met whatsapp).
We spreken Nederlands!

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

UITNODIGING

D.v. vrijdag 19 april 2024
Geref. Gemeente Veenendaal
Vijftien Morgen 51 - aanvang 19.30 uur

Rouwen zonder route

je weg vinden na stilgeboorte
mw. Hannah Willemsen
van Stilgeboortebegeleiding Veluwe

Reformatische vereniging
voor ouders bij wie tijdens
de zwangerschap of kort na
de geboorte kind(eren)
zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl tel: 06-49 49 94 99

Zin in een mooie stadswandeling met gids?

Meld u aan voor Dordrecht:

Dhr. Rietveld tel. 078 - 618 00 40

Meld u aan voor Middelburg:

Dhr. Beeke tel. 0118 - 63 38 28

Stichting Vrienden van
Heidelberg en Dordrecht

Meer informatie? → www.svvhed.org

Begrafenisonderneming

Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89

info@begrafenisondernemingtreur.nl

begrafenisondernemingtreur.nl

Praten over: huwelijk - identiteit - vrouw
zijn - stress - verlies/rouw; **ezercoaching.nl**

Met spoed gezocht huurhuisje tussen
Geldermalsen-Barneveld. Reageren kan
via: huisjegezochtvoor4@hotmail.com

Te huur van 24/7-7/08 onze **woning**
met ruime tuin en wat hobbydieren in
Langbroek (Utrecht). Voor een gezin van
4-5 personen. Meer info: 06 23 36 74 34

UITNODIGING
Petrus Dathenuschool Hilversum
Reünie i.v.m. sluiting school
D.V. 25 mei 2024

Voor (oud-) leerlingen, (oud-) collega's,
(oud-)ouders, (oud-)bestuursleden en
andere belangstellenden.

10.00u: inloop (incl. koffie + gebak)

10.30u: bijeenkomst + toespraken

12.00u: maaltijd

13.30u - 15.00u: reünie

Meld u bij voorkeur vóór 1 mei
aan via de QR-code óf mail naar
reuniepdhilversum@outlook.com

Lopes Diaslaan 85a
1222 VC Hilversum

Admodum

**Zoom uit en krijg meer
rust, inzicht en visie in
uw organisatie.**

Kopje koffie?
Scan de QR code

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie- Stem- en onderhoudswerk

kom werken bij driestar-wartburg!

Kijk voor vacatures voor docent of onderwijsondersteunend personeel op werkenbij.driestarwartburg.nl

 scholengroep driestar - wartburg

Resp-X - snelwerkend kruidentablet (NeoLife): geeft pollen minder kans, verzacht branderige ogen, helpt om vrijer te ademen. April-aanbieding
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Altijd al naar **AFRIKA** gewild? *Alleen, samen of met een groep?*
Usafiri Travel biedt verantwoorde en onvergetelijke reizen aan!
www.usafiritravel.com
info@usafiritravel.com / 06-36539530

Toezicht houden op een vernieuwende onderwijsorganisatie?

Voor onze Raad van Toezicht zijn we per 1 juli 2024 op zoek naar

LEDEN RAAD VAN TOEZICHT M/V

Amersfoort

voor de portefeuilles

- Bedrijfsvoering & ICT
- Financiën

Uitgebreide informatie en profiel is te vinden op onze website www.werkenbijeducatis.nl.

Solliciteren

U kunt uw sollicitatiebrief en cv tot en met dinsdag 30 april 2024 sturen naar j.weeda@educatis-rpo.nl. De gesprekken vinden plaats D.V. 22 mei 2024.

Scan voor meer informatie: ↗

Educatis is een vereniging voor primair onderwijs op reformatorische grondslag. Onder onze vereniging vallen tien scholen in de regio Midden-Nederland.

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

HEEREN
VAN
OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonden of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

Israël in nood, ds. C. Sonneveld e.a.,
actueel i.v.m. oorlog in Gaza,
www.ramshoorn.nl

Oosterland (Zld): te huur vak. huis,
4 pers., veel speelruimte,
tel. 0111-644950

D.V. zaterdag 20 april 2024
Verkoop op De Schutse!
Van 10.00 - 16.00 uur aan de
Coentjesweg 43 in Oud-Vossemeer
Graag nodigen wij u van harte uit!

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENHOEK.NL

T.h. **ruime vakantiewoning** in natuurlijke
omgeving Veenendaal (3 sl.k.), t/m
week 21 nog vrij. Voor inl.: 0612448849

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 162 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

**VAN DER WILT
RAAMDECORATIE**

UW ADVISEUR

AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

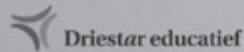
DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken
én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk
(desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | [f](#) [@](#) [p](#) [in](#) speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

Driestar hogeschool

Ook lesgeven?

*'Ik leer kinderen iets en
kan iets van hen leren'*

Rick Pas - student pabo

**Studeren
met betekenis**

Wil jij ook lesgeven?
Bezoek onze open collegedagen
op 22-26 april!

B buitenpraktijk
Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Zangavond Grote of Sint-Janskerk Schiedam, za 20 april 19.30 uur, m.m.v.
Groot Mannenkoor, o.l.v. Dinant Struik / Rob den Hertog & Stephan Folmer, orgel / Jaap Kramer, vleugel / Corné v/d Giessen, panfluit / Wilhelm Groenendijk, trompet. Collecte: St. Ontmoeting. Toegang vrij.

DV 20 april verkoping op kerkplein GGIN **De Beek-Uddel**. Uitgaande van de jeugdvereniging van de GGIN (in samenwerking met GG Uddel). Opbrengst voor Stichting Ismaël. Verkoop van tweedehands boeken, speelgoed, kleding en nog veel meer. Tijd: 10:00-15:00, Paleisweg 214 Ermelo.

NIEUWE UITGAVEN

John Brown
Christus de Weg, de Waarheid en het Leven
Met dit boek beoogt de auteur 'een ontdekking van de rechte wijze om Christus te gebruiken tot heiligmaking'. Uitgangspunt is Johannes 14:6. Nu opnieuw vertaald. gebonden | 33132797 318 blz. | € 29,90

Ds. D.A. Detmar
De oprechte en standvastige keus van Ruth
In dit boekje behandelt ds. Detmar de goede keus die Ruth door genade mocht doen. Hertaald en ingeleid door C. Bregman. gebonden | 33132704 80 blz. | € 12,90

Ralph Erskine
Tot u is het woord der zaligheid gezonden
Het hart van het christelijk geloof. Zes belangrijke preken over de grote thema's van het christelijk geloof. gebonden | 33132841 271 blz. | € 29,90

Ds. C. Harinck
Het fundament van het christendom
De leer van de apostelen en het leven van de eerste christenen. Ds. Harinck neemt de lezer mee naar de bron: de Schrift, de apostelen, de apostolische vaders en de kerkvaders. paperback | 33132810 270 blz. | € 24,90

Robert Murray McCheyne
De blijdschap van de gelovige
De tien toespraken in dit boekje getuigen van een zuivere, eenvoudige verkondiging van het Evangelie. Vertaald en ingeleid door ds. M. Krijgsman. gebonden | 33132735 93 blz. | € 12,90

Ds. P.J. de Raaf
De grote dag komt...
Bijbelstudies over de profeet Joël. De kern van het boek Joël is: de grote dag van de HEERE komt. Daarom werd Juda, en worden wij, opgeroepen tot bekering. paperback | 33132711 126 blz. | € 14,50

Octavius Winslow
Goddelijke vertroosting
In 31 korte overdenkingen werpt de auteur licht op het genadige spreken van God. Voor het eerst uit het Engels vertaald. gebonden | 33132698 142 blz. | € 14,90

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Elzenkade 6 3992 AC Houten 030 637 34 34 www.hertog.nl

Den Hertog uitgeverij

de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul, ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengzin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Bij de hand nemen

Hoe blij ben jij met je ouders? Ik hoop heel blij.

Maar misschien mopper jij ook weleens. Misschien vind jij je ouders (als je die nog mag hebben) veel te streng. Voor jouw gevoel mag je helemaal niks. Ze hebben dan hier en dan daar weer iets op aan te merken. Steeds opnieuw naar de kerk gaan, valt ook niet altijd mee, terwijl je onkerkelijke buurjongen alles kan en mag wat hij wil.

Misschien klinkt het vreemd in je oren, maar zie het als een zegen dat je ouders mag hebben die er alles aan doen om je van 'het gif' van de zonde weg te houden. Daarom waarschuwen ze als je te lang op je mobiel zit of misschien verkeerde spelletjes doet. En als je zeurt dat je niet mee wilt naar een doordeweekse kerkdienst, dan zeggen ze dat dit juist het beste is wat je kunt doen. Want in de kerk kun je bekeerd worden. Daar wil de Heere door Zijn Woord en Geest werken.

Bedenk dat je ouders voor Gods aangezicht een jawoord hebben uitgesproken. Het is hun taak om jou bij de hand te nemen en te leiden tot de Heere Jezus. Dat is niet altijd gemakkelijk, maar dat is wel hun opdracht. En ik hoop dat je dit ook beseft. Ik las ergens: 'Als je al jong iets verstaat van de ernst van de zonde en de rijkdom van Gods genade, blijft dit je heel je leven bij'.

Wat maakt jou blij? Ik hoop oprecht dat je ouders mag hebben die het verlangen kennen van Jozua: 'Aangaande mij, en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen!' Kun je het voortaan misschien wat beter begrijpen als je toch weer een aansporing of een waarschuwing krijgt? Het is bedoeld voor je bestwil. Écht. ♦

Leestip: Jozua 24:14-24

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Uit:

Het levenslied van Robert

De elfjarige Johnnie Thain schrijft McCheyne een briefje: De Heere vindt het nodig om mij tot mijzelf te brengen maar Hij heeft gezegd: 'Hij plaagt en bedroeft de mensenkinderen niet van harte'.

Robert schrijft dezelfde dag een brief terug. In de tuin ligt vers gevallen sneeuw. Opeens moet Robert denken aan de eerste keer dat hij samen met Elisa de familie Thain heeft bezocht. Toen lag er ook een pak sneeuw en ze hadden er even over gesproken. Ja, hij zal nu opnieuw over de sneeuw schrijven. De woorden vloeien uit Roberts pen.

'Lieve jongen, toen ik de verse witte sneeuw zag, moest ik steeds aan dat vers denken: 'Was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw'. Dit is een liefelijk gebed, maak het tot dat van jou. Ga vaak in de eenzaamheid en zie dan tot Jezus op, Die gestorven is om ons van onze zonden te reinigen en zeg tot Hem: Was mij'.

Nadat de brief gepost is, blijft Robert onrustig. 'Ik wil graag weer naar huis, Andrew, ik denk dat de familie Thain mij nodig heeft'.

Een paar dagen later staat hij aan het ziekbed van Johnnie. Jessie zit als verdoofd bij zijn bed. Zijn moeder loopt zorgend heen en weer. Het is duidelijk dat Johnnie niet beter wordt. Als hij zijn dominee herkent, trekt er een glimlach over zijn gezicht. Robert pakt zijn smalle hand. 'Hoe is het nu met je, Johnnie?' 'We zien elkaar weer', zegt hij zacht en ernstig. Als Robert de tranen ziet van Johnnies moeder en zus Jessie blijven deze woorden in hem naklinken.

Ook als Johnnie een paar dagen later gestorven is. We zien elkaar weer! En het is voor Robert opnieuw aanleiding om zijn gevoelens in een vers te uiten.

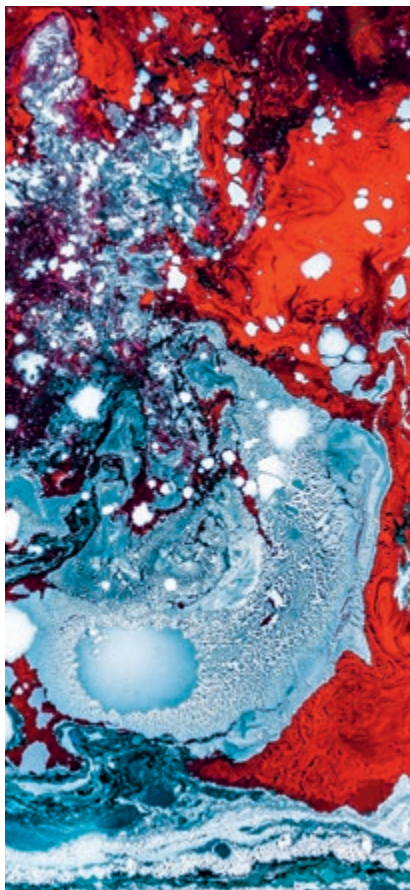
*'t Is goed, sprak je, 'ik sterf in God,
een worm als ik, o zalig lot!
Bij Christus smaak ik heilgenot
Lief kind, ik zie je weer. (fragment)*

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Gekomen door water en bloed

In de eerste zendbrief van Johannes lezen we dat Jezus gekomen is 'door water en bloed'. Wat is daarvan de betekenis?

Doop en dood

Het is niet eenvoudig om de juiste verklaring te geven van de woorden uit 1 Johannes 5 vers 6a: 'Deze is het Die gekomen is door water en bloed, namelijk Jezus, de Christus; niet door het water alleen, maar door het water en het bloed'.

Er is veel over gedacht en geschreven. De meest concrete uitleg zou zijn dat we moeten denken aan Jezus' komst. Daarbij is Hij de weg door het water gegaan, gedoopt en ondergegaan in het water van de Jordaan. Hij is ook de weg van het kruis gegaan. Daar heeft de Borg Zijn bloed gestort.

Andere uitleggers menen dat de oude apostel deze woorden schreef om de twee elementen van een echt menselijk lichaam aan te duiden: water en bloed. Johannes moest in zijn dagen nadrukkelijk stellen dat de Middelaar de menselijke natuur heeft aangenomen en dus een echt lichaam van vlees en bloed kende. In het verlengde hiervan ligt de argumentatie dat 'water en bloed' wijzen op de uitdrukkelijke verklaring dat Jezus Christus als Kind geboren is.

Als laatste noemen we hier de gedachte dat we een lijn moeten trekken naar de geestelijke gemeenschap die de ware gelovigen met Christus hebben. Daarbij heeft Johannes gedacht (geïnspireerd door de Heilige Geest) aan het water van de Heilige Doop en de wijn bij het Heilig Avondmaal. Door water en bloed oefenen de Zijnen bijzonder de gemeenschap met Hem.

Reiniging en verzoening

Zoals de lezers wel vaker hebben gemerkt, volgt ondergetekende meestal graag de uitleg van de kanttekening en de regelmatig gelijkgestemde uitleg van Calvijn (1509-1564). Laatstgenoemde schrijft in zijn Bijbelcommentaar: 'Ik acht voorzeker dat Johannes hier

uitdrukt de vrucht en werking van wat hij in de evangelische geschiedenis (het evangelie naar de beschrijving van Johannes, BL) verhaalt'.

De kanttekeningen gaan datzelfde spoor. Kanttekening 11 laat ons weten: 'De apostel ziet hier op het water en bloed dat uit de doorstoken zijde van Christus gevloeid is, waarvan Johannes alleen gewag maakt, Joh. 19:34, 35, en verhaalt datzelve wederom hier, om te tonen dat daarin een verborgenheid is, namelijk dat van Hem vloeit het water des Heiligen Geestes, waardoor wij gereinigd en wedergeboren worden, en dat door het uitstorten van Zijn bloed aan het kruis ons is verworven de verzoening met God en de vergeving onzer zonden. Daardoor is vervuld hetgeen afgebeeld was door de ceremoniën des Ouden Testaments, die meest bestonden in reinigingen met water, en bloedstorting der beesten die geofferd werden, zodat dit de zin is: dewijl Christus gekomen zijnde, al hetgeen door de ceremoniën des Ouden Testaments afgebeeld was, in de daad vervuld heeft, dat zulks dan een klaar bewijs is dat Hij de ware Messias is'.

Bij de woorden 'Niet door het water alleen, maar door het water en het bloed', krijgen we nog meer onderwijs in kanttekening 12: 'Dat is, Hij is gekomen om niet alleen de weldaad der wedergeboorte of der reiniging onzer verdorven natuur, maar ook de weldaad der rechtvaardigmaking of verzoening met God tezamen teweeg te brengen, door Zijn Geest en bloed; welke twee weldaden van elkander niet worden gescheiden'.

Het is onze hartelijke wens dat alle lezers zo Christus' komst 'door water en bloed' zielsbevindelijk mogen doorleven. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.